

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznicih, ter velja po pošti prejemati za avstro-egerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 18 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četr leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznamilo takrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledaliska stolba“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t.j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Volitve na Goriškem.

V nedeljo so došli „Slovenskemu Narodu“ sledči telegrami: Iz Gorice: V goriškej okolici sta izvoljena Povše in dr. Tonkli, prvi s 69 in drugi s 67 glas. Črez 40 glasov sta dobila dr. Abram in Faganel (tudi narodna Slovence in oba dosedaj poslanca. Ur.).

Iz Gorice: Na Tolminskem sta pri volitvi v deželnem zboru zmagala Pagliaruzzi in Gorup, kandidata društva „Sloga.“

Iz Sežane: Viktor Dolenc se je kandidaturi v Sežanskem okraji za zdaj odpovedal. Vsled tega sta bila Mohorčič in dr. Abram jednoglasno izvoljena.

Z izidom volitev smemo po vsem zadovoljni biti. Zmagali so povsod narodnjaki, inče je na Krasu voljen namestu urednika Dolanca dr. Abram, je to samo poprava greha, katerega je bila „Sloga“ naredila, ko vedno značajnega dr. Abrama nij postavila precej za kandidata, temuč ga nekako „in suspenso“ pustila. Volilci so to čutili, ker ne le, da so na zvestu narodnem Krasu volili ga jednoglasno, tudi v goriškej okolici je bila zdatna večina za-nj.

Kandidat urednik Dolenc se je, da bi volitev jednoglasna bila, odpovedal svojej kandidaturi. Vendar če nij voljen v kmetskih občinah, voljen bode pač ali v trgih, kjer se (mi ne vermo zakaj) dr. Jakopič odpoveduje, ali pa v slovenskem velikem posestvu, kjer poleg dr. Rojca za jedno mesto niti še kandidat postavljen nij bil. G. Viktor Dolenc je prvi delavec na narodnem polju na Goriškem, delavnih močij pa povsod treba, zato

bi prvič Dolenca mi neradi pogrešali v goriškem deželnem zboru, drugič pak je on baš svojo neutrudnostjo zaslужil, da ga narod odlikuje z najlepšim, kar ima dati, s svojim zaupanjem.

Iz državnega zpora.

Z Dunaja 27. okt. [Izv. dop.]

V denašnjej seji je ministerski predsednik knez Auersperg odgovoril na obe interpelaciji o avstrijskej vnanje politiki. Uže v začetku seje je bilo slišati, da će predeti ministerski odgovor. Bila so poprej nekatera prva branja predlogov na dnevnem redu. Knez Auersperg je velevažno sedel na svojem sedežu, tudi vsi drugi ministri so bili navzočni; slučajno pa baš tačas, ko je ministerski predsednik se oglasil k besedi, nobenega zraven njega nij bilo na sedežu, kakor edinega takozvanega „sprechministra“ Ungera, ki je sploh ves čas kakor senca zraven njega tičal. Unger hitro pošlje služabnike, da iščejo po koridorih in v bufetu ministre in srečno so še o pravem času prihiteli Stremayer, Glaser, Horst, Ziemalkovski, Mansfeld itd. tako, da je ministerski predsednik v tem imenitnem trenotku bil obdan od vseh zvestih mu pajdašev. Knez Auersperg bere s trdim močnim glasom najprej odgovor na interpelacijo 115 ustavovercev ter vse to pove, kar beremo vsak dan v oficijoznih listih, da je namreč cilj avstrijskega vnanjega ministerstva ohraniti mir, in da se je njemu to dozdaj posrečilo.

Na kako aneksijo sedanja vlada ne misli, a ljubezen do mira ima tudi svoje meje in je le tako dolgo mogoča, dokler se ne žali do-

stojanstvo in interesu avstrijske države. Od tega svojega pota se ministerstvo ne da odvrniti po kakih si bodi izjavah ali demonstracijah. Te besede knez Auersperg še posebno nagaša. Na levici v prvem trenotku velika osupnenost, potem skoči Giskra ves zelen od jeze kvišku in kriči: Oho! das ist eine Beleidigung des Hauses! in drugi ustavoverci za njem kriče, Auersperg ves začuden gleda, kaj to pomeni. Potem nij bilo več pravega miru. Giskra silno jezen z rokama okoli sebe maha in toliko da nij zadel po dolgem nosu Naceta Kurande, ki ga je skušal pomiriti. Giskra in njegovi tovariši so namreč mislili, da minister v svojem odgovoru pod izjavami in demonstracijami meri na interpelacijo, a po seji so se ministri zagovarjali, da so le demonstracije ogerskih študentov pred očmi imeli. No kako pa pridejo ogerski študentje v naš državni zbor?

Blizu enako odgovarja potem še ministerski predsednik na moravsko-slovensko interpelacijo ter reče, da je od prvega početka homatij na Turškem vladu, to je grof Andrassy imel skrb, da se poboljša stanje turških kristjanov, a to brez ozira na narodnost, ker sploh pri tem vprašanji narodnost nema ničesar opraviti.

Zdaj se bodo v klubu posvetovali o ministerskem odgovoru in v ponedeljek se bodo stavil nasvet, da se naj debata o odgovoru dejte na dnevni red ene prihodnjih sej. Ali pa ta nasvet dobi potrebne večine, še nij gotovo. Kajti če ministerstvo neče debate, tedaj centrum, en del levice in Rusini proti debati glasujejo in lehko mogoče, da ostane

Listek.

Pavla.

(Poslovenil F. H. Radojški.)

XIII.

(Dalje.)

„Je-li možno, toliko blagodušnemu biti, kakor ste vi gospodična,“ reče potem. „Če mu vi odpuščate, moram mu tudi jaz, in sramovati moral bi se samega sebe, ko bi vsaj nekoliko se opravičil zaupanja, katero v me statite.“

Albin, močno ginjen, poljubi Juliki roko.

„Oj, gospod doktor, če koga prav iz srca ljubimo, potem tudi radi odpuščamo. To nij nikaka zasluga, marveč je slabost, katera ima svoj koren v srcu,“ odgovori Julika ponižno, prosto.

„Vse, kar je v mojej moči, skrbel bom, da zabranim javno razgledavanje,“ reče Albin. „Dovolite mi pa še eno vprašanje in obljudite, da mi boste odkritosrčno odgovorila.“

„Obljudujem vam.“

„Ste-li preverjeni, da zamore človek, častnikovega značaja, Pavlo osrečiti?“

Julika molči, potem pak reče: „Alfred je dober, gospod doktor, in izneveriti moral bi se svojemu značaju, ko bi ne bil ženi, kojo si je sam izbral, zvest in ljubeč soprog. To je moje preverjenje. Možno je pak tudi, da se motimo; a ko bi bila drugega mnenja, ne pospeševala bi te združitve niti z jedno besedico. To pak je Alfredu moralična in denarstvena rešitev.“

„Hvala,“ reče Albin, in poklonivši se otide.

Ura bila je deset, ko je Albin na pred mestom ležeti mirovor stopal.

Tja dospevši, zapazi črno opravljeno žensko osobo šetati po pokopališču. Bliža se jej torej, in vedel je, da je to prava osoba; kajti bila mu je čisto neznana. Lehko jo pozdravi. „Gospodična Denova pooblastila me je v njenem imenu z osobno govoriti, katera jej je anonimno pisala, ter izvedeti njeni želji.“

Albin tujko nekako radovedno gleda. Bila

je visoke lepe rasti, črnih očij in skoro lepega obraza. Neuljudno vpre svoje oči v zdravnika, ko odgovori:

„Ne z vami, gospod, želeta sem govoriti, temveč z gospodično Denovo. Vam nemam ničesa povedati.“ Ponosno odkima z glavo. A Albin se tegaj ne vstraši. Ker pak ne namejavamo poizvedeti vsega pogovora, preidimo le h koncu. Albin in tuja gospa, sedela sta uže dolgo na kamnitj klopi, a nijsta slutila, da ju opazujejo štiri radovedne oči.

„Torej, spoštovana gospa,“ reče Albin ter vstane, „s čestno besedo zavežem se, da prisilim onega v izpolnitev njegovih obljud; a le s tem pogojem, da ostanete skriti in pustite edino le meni delovati.“

„Ali, gospod doktor . . . .“

„Nikakoršen „ali“. Izvolite si: ali postane Strlé vaš soprog, ali ne. Nikakor ne morete, — pomnите si dobro, — dokazati, da je on pismo pisal, kajti pisava je pokvarjena. Provzročili bi le razgledovanje, a svojemu cilju nijste za korak bliže.“

„Javnega razgledovanja povzročiti nij mi

nasvet za debato v manjšini, ker tudi Poljaci in z njimi pravna stranka niso posebno vzeti za neplodno govorjenje v državnem zboru glede vnanje politike.

Jugoslovansko bojišče.

Turki in njih prijatelji raznih jezikov so zopet enkrat lagali, ko so te dni mej svet poslali bili novico, da so važno mesto Djunis vzeli in da morejo zdaj kar naravnost Kruševac zasesti in na Kragujevac ter v Belgrad marširati. Kakor se iz Belgrada oficijalno telegrafira, bili so Turki 23. oktobra nazaj vrženi od srbske vojske, potem pa nobene bitve več nij bilo. Turki so se tujim dopisnikom, ki so v njih taboru, najbrž nalagali. Tudi „Pol. Corr.“ je na sluh verjela in svet strašila.

Da je ta srbski vladni preklic kacega vzetja Djunisa in razbitja srbske vojske prav resničen, temu je najboljši dokaz turško molčanje od 24. okt. do danes. Zakaj ne poroča telegraf o nikakem napredovanju turške vojske? Zakaj ne o vzetji važnega bližnjega Kruševca.

Tudi dozdaj zanesljivi dopisnik „D. Ztg.“ je 25. t. m. iz Paračina, torej iz bližine Djunisa telegrafiral svojemu listu: „Dva dni so Turki z veliko močjo srbske pozicije pri Djunisu napadali, katere je Horvatic branil; ali bili so vselej na Kavnik, Šiljegovac in Gredetin nazaj vrženi.“ Uže v petek so se nekateri listi temu telegramu čudili. Zdaj se vidi, da je resničen.

Pač pa je res, da so se bili krvavi boji okolo Deligrada in okolo Djunisa, v katerih Srbi niso zmagovali. V teh bojih so morda pred Djunisom izgubili kake zašancane griče, ali cele linije in pozicije nikakor ne še. Stvari so resne, ali ne skončane, najmenj pa obupne.

Iz Belgrada sejavlja, da je Srb general Protic postal načelnik Černajevljevega generalnega štaba. Njegov prednik, Rus Doktorov je prestavljen na Timok.

Po Hercegovini pustoši turška sela četa 4000 vstašev pod poveljstvom popa Bogdana in vojvode Ante iz Grahowe.

Rusi se na vojsko pripravljajo. V Šafavznu v Švajci je v tamošnji fabriki naročila Rusija za pol milijona frankov obvezal za ranjence. — General Tottleben, slavni bran-

volja,“ zagotovlja tujka; „a ravnal je tako malovredno z menoj, da . . . . .“ — oči jej zablisknejo, — „da hočem zadostenja.“

„Tega pak ne dosežete drugače, da prepustite vse meni.“

„Dobro. Obljubim vam, da hočem prav skrito živeti. Dovoljujete mi pak, da si pisma gospodične Denove toliko časa pridržim, da dosežem svoj cilj. Varovalo me bode pred izdajstvom.“

„To je vaše pravo, čestita gospa, varujte se v stvar vtikati.“

„Tu je roka, da ostanem obljubi zvesta,“ reče tujka in poda zdravniku roko.

Nekoliko se še pomenjkavata, potem se poslovita in razideta.

Iza ogla pak stopiti majorkinja Stalova in njena hči Malvina. Ravno domov ste hoteli iti, in pot peljala ju je mimo mirodvora, ko ste zapazili Albina, ko je noter stopal. Radovedni, kakor so sploh Evine hčere, plazili sti se za njim in videli sti Albina se pomenkovati z njima čisto neznano žensko. Da sti to izvedeli, bilo je česa vredno.

telj Sebastopoljski v krimskoj vojski, prišel je v Odeso in to mesto utruje. Okolo 5000 delavcev dela noč in dan. Na obrežji se delajo baterije s Krupovimi kanoni. Tudi torpedi se v morje stavijo.

Iz Zadra se poroča, da so Črnogorci izpustili vse ujetnike iz posadke v Medunu. Čuje se tudi, da hočejo Turki iz Nikšića izpustiti vse neregularne vojake, ker jim nemajo kaj jesti dajati.

V Albaniji je mej Turki velik strah zavladal vsled tega, ker so Črnogorci vzeli tvrdnjavo Medun.

Iz Peterburga 26. oktobra.

[Izv. dop.]

Javno mnenje ruskega naroda je sedaj nekako zamolklo terjajoče. Narod terja v vseh javnih glasilih, da ruska vojska meje prestopi in gre osvobodit Slavjane pod turškim jarom. Zadnja poročila russkih časnikov iz Srbije poročajo, da srbsko orožje mej Alekšincem in Deligradom nij bilo srečno. Samo v bitvi pri Šiljegovci je 22. okt. palo 3000 mrtvih in ranjenih, kakor poročajo telegrami v ruske liste. Srbija je utrujena. Ona pričakuje in sme od sosedne Rusije pričakovati brze pomoči. In Rus hoče, da njegova vlada in vojska pomagat gre, pa je tudi prepričan, da pomagat pojde. Vpraša se pri nas samo vse, zakaj ne brzo, zakaj se čaka? „Mir in vojna pogibelj Slavjan i spasenje ih ninje (zdaj) ležit v rukah Rossij“, gorové pri nas vsi nedovisni ljudje in časniki.

Naši časniki risajo stanje v Srbiji kot tako, ki ne more več dolgo samo na sebe oprto vzdržavati se. Zato, pravijo, treba da se vstalim borcem pomaga, da se navdušenje povzdigne, Slavjane reši. „Moskovske Vjedemosti“ od 24. okt. prinašajo iz Deligrada, torej z bojišča telegram, ki se glasi: „Ruski prostovoljci prosijo Rusijo naj jih reši in naj reši Srbijo; oni so vse storili, kar je bilo v njih močeh. Žrtev naših je mnogo palo. Treba je zdaj bolj dejanske pomoči. Vse upanje se obrača do srca Rusije. Pomozite v ime obče koristi in česti Rusije.“ Taki in enaki telegrami se čitajo po večjih russkih novinah in delajo senzacijo. Ali je mogoče, da bi bili brez vpliva?

Prepričanje, da Rusija mora v boj iti za

Domov gredoči, sti tarnjali, kako pokvarjena je mladina sedanjega časa. Majorkinja štela si je v dolžnost, gospoj Linekovej naznani, kako lehkomiseljni tiček je njen sin; sicer je pak vest narekovala, da mora vse matere, koje je bog z doraslimi hčerami oblagodaril, opomniti, naj se varujejo Albina.

XIV.

Drugi dan bila je nedelja. Pavla in Strlé morala bi v tretje ter v zadnje biti oklicana. Pričakovali so ga vsi dopoludne.

Na potu v cerkev, šla je mimogrede majorkinja Stalova k gospo Linekovej ter je pogovela, da je videla doktorja do polunoči s tujo žensko šetati. Pavlo, ki je bila v stranskoj sobi, in slišala vse, zbole je tako, da se jame plakati.

Ko se majorkinja odpravi, hiti gospa Linekova v sobo svojega soproga, ter mu vse od konca do kraja zopet ponovi, kar je izvedela od gospo Stalove.

Pavla bila je toraj, ko Albin vstopi, sanma v družbinske sobe.

Slovane, tako je občno, da se uže ugiblje kdo bodo poveljnik vojske, ali „glavno-komandujoči.“ O tem pišejo „Spb. Vjed.“ mej drugim: „Ruska zemlja nemna pomanjkanja junakov, kateri bodo vodili njeno vojsko v boj z neverniki, kadar pride pravi trenotek. Mi imamo pogumnega glavno-komandujočega, ljubljenega ne le od vseh polkov, temuč tudi od vseh načelnikov divizij.“ Koga se tu misli? Carjevič?

Politični razgled.

Notranje dežele.

■ Ljubljani 30. oktobra.

V odseku državnega zabora, ki je postavljen za reformiranje davkov, stavljen je štajerski poslanec Heilsberg nasvet, naj se sklene tako dolgo davek odreči in neplačevati, dokler vlada v orientalnem vprašanju ne da dovoljnih pojasnil. Ali ta predlog je padel s 24 glasovi proti trem.

Vsi dunajski časniki pišejo proti ministru Auerspergu in Andrassyju zavoljo zunega odgovora na interpelacijo (glej „iz drž. zabora“) „N. Fr. Presse“, „D. Ztg.“ in „W. T.“ pišejo v tacem tonu, da bi mi bili desetkrat konfiscirani, ko bi si kaj podobnega pisati upali.

O Andrassyju piše vladna „Pol. Corr.“ iz Pešte: Grof Andrassy je zopet tukaj. Govori se, da pride rusk poslanik na dogovore. Najvišji dvor ostane v Gödöllő še dalje časa, Andrassy pa pojde v Terebes, a jemljoč soboj prepričanje, da zdaj položje nij več tako pretilno in opasno kakor prej. Posebno v ogerških krogih je upanje, da se ohrani mir, nekaj naraslo.

Magjarske „Naplo“ žuga tako-le: Slovanoljubi vojaški krogi naj vedo, da je njih ruska politika samo mogoča, kadar premagajo ogersko nasprotnost. (To premaganje ne bi bilo teško, meni „Politik“.)

Vnajme države.

Diplomatje povsod glave stikajo in gledajo kako bi drug druzega prevarili. V Carrigradu je ruski poslanec Ignatiev sklical evropske poslanike v posvet, v Livadiji sta lord Loftus in nemški general Schweinitz ter z Gorčakovim politikujeta. Sicer pa bode kljubu vsemu vendar le orozje končen razsod naredili, menimo. Diplomatizirajo, da stvar zavlačevajo.

Iz Belgrada se poroča, da je vojni minister Nikolic svojo ostavko dal bil, ali knez ga nij hotel odpustiti in on ostane minister. Uzrok demisije so baje razpori z Ristićem ali Černajevim.

Iz russkih listov stoprav čitamo, da je turškega konzula v Tiflusu usmrtil najbrž

„Dobro jutro, lepa Pavlica, kaj ne, da uže veš, da bodeva dene zadnjikrat oklicana?“ Šali se; a takoj zapazi njene objokane oči.

„Ti si plakala? Kaj se je zgodilo?“

„Nič hudega; braniti mi pak nihče ne more, da sem resna,“ odgovori Pavla.

„Se-li meni meni hudoješ?“ vpraša jo Albin, se vpogne in gleda v oči.

„Zakaj bi se ti hudovala?“ odgovori Pavla v stran obrnjena, ker so se jej oči solzile.

„Zdaj nijsi odkritosrčna.“

„Si-li ti vedno?“

„Da vedno,“ odgovori Albin in jo srčno pogleda.

„Te-li smem skusiti?“

„Prosto ti je,“ odgovori Albin, zapalivši si smodko.

„Kje bil si sinoči?“ praša ga Pavla.

„Pri doktorju Grenu.“

„In pozneje?“

Albin postane rudeč in smeje se odgovori:

„Na mirodvoru, kjer sem mnogo izvedel in mnogo sklenol.“

nek njegov sluga, ki ga je oropal. Nekateri dunajski židje so uže ruski narod dolžili zarad tega umora.

Iz *Carigrada* javljajo, da razsultan Murad ne bode ozdravel. — Trije uredniki armenских listov so bili prijeti in zaprti, ker so objavili zlodejstva trapezunskih turških uradnikov. Peljali so jih v Trapezunt pred sodnijo.

Iz *Rima* se poroča: V cerkvenih krogih se zagotavlja, da nij res, da bi bil papež izdal posebno podučevanje katolikom, kako se imajo vladati pri političnih volitvah.

Iz *Berlina* se poroča rezultat volitev v prusko poslansko zbornico. Liberalno-narodni imajo večino kakor dozdaj. Poljaki so izgubili tri sedeže, ker imajo zdaj le 15 poslancev. Danca sta voljena dva. Vseh poslancev je 433.

Dopisi.

Iz *Zagorja* na Notranjskem 29. okt. [Izvirni dopis.] Miroslav tvoje ime slovelo bode, dokler bode živel slovenski narod! Tako je klical govornik na pokopališči sv. Barbare poleg Kalca, predno je zemeljske ostanke prezgodaj nam umrlega pesnika Miroslava Vilharja 8. avgusta 1871, hladna zemlja zagrnila. — Da! — o Miroslavu velja tudi da: „dovolj je spomina, ga pesmi pojo“, saj je nij vesele družbe, ki bi prepevaje narodne pesni tudi Vilharjeve: „Po jezeru bliz' Triglava“, „Bom šel na planince“ in drugih v svojem neinproviziranem programu ne štela. Srce, ne le samo slovensko, tudi italijansko, nemško se ginjeno topi, ko srčne odmeve Vilharjevih narodnih pesnij začuje. Ali namen mi nij tu popisovati zasluge Miroslava Vilharja, kot narodnega pesnika in skladatelja, niti naštrevati njegovih drugih del in tudi materialnih žrtev, katere je na oltar slovenskega naroda položil. Vse to delo prepustivši spisatelju njegovega življenja in delovanja hočem le omeniti, da se na grobu iskrenega sina naroda slovenskega Miroslava Vilharja še pogreša spomenek, ki naj bi svetu svedočil, da slovenski narod njegove zasluge spodobno ceniti zna. — Da bi se nam, ki smo navdušenost ranjkega Miroslava za blagor naroda in njegovo neumorno delovanje na literarnem polji do zadnjega vzdihljeva občudovati morali, kdaj nehvaležnost očitati ne mogla, smo v čitalničnem zboru na občo željo udovsklenili, svojemu nepozabljivemu sosedu spo-

minek napraviti. V svrhu tega podvetja prosi podpisani odbor, naj blagovoli slavno uredništvo „Slovenskega Naroda“ ta namen vsestransko podpirati in darove čestiteljev ranjkega Miroslava nabirati. Ob enem prosimo tudi druga slavna uredništva slovenskih in slovanskih časnikov ta poziv v svoje liste sprejeti in nabранe doneske ali uredništvu „Slovenskega Naroda“ ali predsedništvu čitalnice v Zagorju na Notranjskem pošiljati.

Za odbor:

Hrabroslav Legat, predsednik.

Domače stvari.

— (Slovensko gledališče.) 1. nov. se bode predstavljala kakor navadno znana Raupachova igra v 5. dejanjih „Mlinar in njegova uči“.

— (Za učenke dramatične šole) vršila se je v nedeljo 29. t. m. v dvorani čitalnice ljubljanske javna skušnja na korist društvene učiteljice, gospe Dragojile Odijev. Akoravno moramo meriti začetnike diletante sè skromnim merilom, izpovedati vendar smemo oziroma te skušnje tudi stališča sè bolj stroge kritike, da nas je vspeh tega prvega nastopa štirih učenk dramatične šole prav razveselil. V igri „Brati ne zna“ bila je posebno gospodična Brlogarjeva (gospa Ničla), katera nas je osupnila sè svojim sigurnim nastopom, kakor gospodična Trdinova, ki je kot začetnica dovolj dobro nijansirala grisetni karakter perice Lenčike. Manj, nego ta igra zadovolilo nas je tretje dejanje iz igre „Na Osojah“; prizor je, kakor bi mislili, pretežek za diletante. Gorko pohvalo pak vendar zasluži očvidna pridnost in trud gospodične Brlogarjeve (Ana) in v interesu dramatičnega društva bi žeeli, da ostane gospodična na potu katerega je nastopila. Prav dober utis je napravila gospodična Tekalčeva (Micika) in prejela pohvalo od občinstva. Najbolje pak se je vršila zadnja igra „Srce je odkrila“, in tako razveselilo nas je videti po dolgem zopet enkrat predstavljati naivni karakter, — in tako, kakor ga od začetnice boljši želeti ne moremo. Gospodična Nigrinjeva (Pavlinka) si je takoj pri nastopu po svojej ljubeznjivej prikazni pridobila simpatije občinstva, in njen res naravno igranje,

ki kaže lep talent, provzročilo je veselo, burno pohvalo od vseh strani. Naše priznanje velja potem posebno gospe Odijev, katere delavnina roka se je poznala pri izvršitvi vseh nalog po njenih učenkah. Gospodje Šusteršič, Kajzelj, Šturm, Ivan in Kocelj so blagovoljno sodelovali in zadnji nam je bil posebno nov v svojih ljubimčevih nalogah.

— (Rojanska čitalnica) napravi dne 5. novembra 1876 besedo, katere začetek je o 6½ uri zvečer. Program je: 1. Govor predsednika. 2. „Mlinar in njegova hči“, igra v 5. dejanjih. 3. Družbena zabava in ples. — Vstopnina je za ude prosta, za neude 30 kr.

— („Slovenske narodne pesni“) nabral in za moški zbor upravil Josip Kocijančič I. znezek. Založil Ignacij Kovačič. Cena 1 gold. Natisnil Em. Stary v Pragi. — To je naslov zvezku novih napevov, katere slovenskim pevcem živo priporočamo. Nijih lepših pesnij zlasti za vesela društva nego so naše narodne.

— („Mož beseda“) to je naslov izvirnemu igrokazu, ki je prišel pri Lerherji v Ljubljani na svitlo in se dobiva po 40 kr. Spisatelj „Mirko Sotlan“ jo najbrž psevdonim. Nismo še utegnili prebrati delca, da bi sodbo mogli izreči uže denes.

— (Umrl) je na Dunaji tamošnji avokat Slovenec dr. Dolenc, od državnega sodišča.

— (Iz Ljutomera) se nam piše: 24. t. m. je prišel žandarm Topolščak posestnika Gabreca terjat globo, in ga je dvakrat z bajonetom sunil, potem ga pa aretilal, v Ljutomer k sodniji prignal, in stoprav ta je nevarno ranjenega poslala v bolnico. Ljudstvo je zaradi te protipostavne surovosti žandarjeve jako razburjeno.

— (Iz Krškega) se nam piše: 25. t. m. našli so v bližnjem gozdu v Krškem še mladega človeka, kateri je z vrvjo okolo vrata svet „poln človeških prevar“ zapustil. Pa tako bedastega samomorilca se ne najde tako hitro kajti z 1425 forinti v žepu se ne bi človek obesil. Prizanesti se pa mora našemu mlademu obešnjaku ta neumni korak, ker bil je malo zmešanih možjan, kar se da sklepati iz tega, da si je pred mesecem trebuh prezel. Samomorilec prihranil si je bil v Zagrebu

„Ali si bil sam?“ izprašuje nadalje Pavla in postaja bolj in bolj bleda.

„Ne, moja mala ženka; bila je z menoj tudi neka dama. A to je izpoved, dalje torej.“

„Ne smem li imena one gospe izvedeti?“

„Ne, — kajti to nij v mojej moći in za to pustiva to stvar.“

„Kakor ti dragi; a očiten dokaz je to, da si skušnjo slabo dosta.“

„Skušaj me na drugi način; kajti sè svojo častjo sem obljubil, da imena omenjene gospé ne izdam.“

„Naj bo! V koga si zaljubljen?“

„To je najtežja preskušnja, koja se more staviti.“

„A obljubil si, da bodeš odkritosčen, če te častna beseda ne zavira.“

„Da, in torej hočem tudi biti. Če sem v koga zaljubljen, sigurno sem v — tebe.“

„Je-li to istina?“ praša ga Pavla skoro nezadovoljna.

„Da, na čast in vero, če trdiš, da ljubim.“

„No, ali ljubiš? Tega prašanja vsaj ne moreš zasukniti.“

„Povedi mi znamenja in vedel bom, če

imam ono bolezen,“ odgori Albin. „Da, jedenkrat sem bil prav, prav zaljubljen, — a tega je uže dolgo. Vsaj se še spominjam.“

„Ostaneš si vedno jednak“, odgovori Pavla, žalostno se spominjajoč prošlosti.

„Zdaj ljuba Pavla, hočem ti sam dokazati, da sem odkritosčen.“

„O, poznam te dobro,“ odgovori Pavla i skoro da se nij plakala.

„Poslušaj me pazno, kajti stvar edino le tebe zadeva, nadaljuje Albin i se knjej vsede.“ Veruješ mi, da sem tvoj prijatelj?“ dostavi i jo prijme za roko.

„Kako morem o tem dvomiti, ko vem, kaj si Hjalmaru storil,“ odgovori Pavla, zabi svojo nevoljo, i se hvaležno nanj spominja.

„Dobro, Pavla! če ti torej zagotovljem, da tvoj Alfred njima srca, česti i vesti, misliš, da ga obrekujem?“

„Ne! a vem, da nijsi dobro podučen“ odgovori Pavla resno.

„Misliva si pak, da imam jaz pravo, i da je častnik v resnici hudoben človek, kar bi lekho dokazal, kaj bi storila?“

„Kaj bi storila?“ pouavlja Pavla in obledi.

„Jaz bi se pak ž njim poročila, kajti obljudila sem mu, in zaročena sva. Kot soproga njegova, ozdravila bi ga njegovih napak, ker vem da me ljubi.“

„Kaj pak, če te ne ljubi?“

„Če moreš vse dokazati, — tega mi ne moreš; ali bi mu moral srce iztrgati,“ zavrne ga Pavla sočutno. „A zakaj mi danes vse to pripovedavaš, danes ko je najino združenje tako blizo in je dolžnost vsakemu zaupanje mi prigovarjati o možu, s kojim bom potoval skozi vse življenje. Ti v svojej resnicoljubnosti mi vsaj ne boš svetoval, da bi ga pustila?“

„Tvojega preverjenja ti nečem jemati; a bodem i hočem združitev nemožno storiti, katera bi te le onesrečila. Čuj, Pavla! Pri bogu i svojej časti prisegam, da ne bodeš nikdar Strlé-tova soproga!“ reče Albin ter vstane.

„To mi praviš danes, ko sem v tretje oklicana?“ zavrne mu Pavla očitajoč.

„Bog hotel, da bi uže preje mogel!“

„A za boga, kaki vzroki te vodijo?“ praša Pavla in se trese.

(Dalje prih.)

1500 gld. a peklo ga je vedno, da je bil iz službe dejani vsled zmešanega uma in v resnici je pametno govoril ko je svojo osodo pripovedoval. Bal se je vedno, da če gre zopet v Zagreb, bi ga utegnili pandurji obesiti, in da se je tega strahu iznebil, vzel je 24. t. m. kapital 1425 gld. in malo vrv soboj, ter šel v romantičen gozd, poiskal si najlepši kraj, ovezal okoli bukve in okoli vrata vrv — in brez rabelja potegnil, ter izročil svojo dušo, zapisaje na bankovec 10 gld.: „O Gott sei mir gnädig“ večnemu sodniku. Druzega dne našli so reveža mrtvega in 4 korake od njega v papirji zavitev 1425 gld.

(Miložuk.) Sbirka popievaka za mladež obojega spola. Uglasbio Ivan pl. Zajc. Svezak I. U Zagrebu 1876. 8°, 57 strani. Cena 35 kr. To je naslov mičnej knjižici, obsezoče 42 napevov za hrvatsko mladino obojega spola. Med pesnicami ste dve tudi slovenski. Uglasbil jih je občeznani hrvatski umeteljnik Ivan pl. Zajc tako prijetno, da bi res obžalovali, ako se ne bi te v pravem narodnem duhu sestavljene kompozicije razširile tudi mej našo mladino. Zatorej opozorujemo naše narodne učitelje na to krasno delce, ki nij namenjeno samo hrvatskim, nego tudi našim slovenskim šolam. Saj hrvatski otroci tudi slovenske pesence pojó, zakaj bi ne prepevala naša mladina hrvatskih, ako so napevi zato. Nekateri naši učitelji morali so do zdaj večkrat mučiti otroke z vaskršnimi tujimi napevi, podloživši jim slovenske besede, a zdaj se jim podajo lepi, mili glasovi, ki so potekli iz čistega hrvatskega srca. Priporočamo tedaj vsem slovenskim učiteljem to zbirko prijetnih pesnic z napevi, da ž njimi plemenitijo nežna srčeca naše mladine. — Knjižica se dobiva pri gospodu Lj. Varjačiću, učitelju v Zagrebu (Agram), pa tudi pri vseh zagrebskih bukvajih za 35 kr., s poštino 2 kr. več.

Razne vesti.

(Magjarska surovost.) Več kranjskih delavcev je prišlo v Zakanju na postajo, da bi se peljali v Barč. Eden teh delavcev, ki nij znal niti nemškega niti magjarskega jezika, je dobil od kasirja deset krajcarjev premožno nazaj, zato jih prav pohlevno zahteva. A kasir skoči ven in da Kranju tako klofuto, da bi bilo kmalu prišlo do resnega tepeža, ko bi olikanje priče delavcev ne bile pomirile. Te so hotele ta slučaj v pritožbeno knjigo zapisati, a nij se jim dala.

(Ustrelil) se je na Dunaji medicine doktor Hiršman, rodom Rus iz Harkova, z revolverjem. Uzrok samoumoru je bila neozdravljiva bolezen, kakor zaostala pisma kažejo.

(Samoumor.) V Parizu se je ustrelil nečak znanega pisatelja Eugene Sue. Bil je kasir pri nekej banki. Vse je mislilo, da je kaj defraudiral, a pogled v blagajnico je

pokazal, da niti enega solda ne manjka. Uzrok samoumora je dakle neznan.

(Na cesti ustrelil) je v Londonu žid Izak Marks nekega družega žida. Ustrelil je z revolverjem; prvi strel ga nij zadel, od drugih treh pa vsak smrtno. Morilec je rodom Poljak in se je takoj sam policiji objavil. Bil je poprej zaljubljen v sestro umorjenega in je obetal, da jo bo vzel. Ker pa obljube nij spomnil tožil ga je umorjeni, in Marks bi bil moral 50 funtov sterlingov plačati; a nij jih plačal, nego je rajši krvavo maščeval se in bo namesto denarne svete rajši glavo dal.

(Nevarnost petrolejevega sopa.) Nekateri ljudje imajo navado, da lampo prav malo puste brleti, ko gredo spati, ali pa če je kak bolnik v sobi. Nek zdravniški časnik pripoveduje, kako je to nevarno. Posumno ako je petrolej slab, razširi se po sobi sopal, ki je mešan z obilnimi sajamimi; ta se vleže na nos, oči in dihalne organe, da je človek v nevarnosti, da zadusi, ako zaspí. Svetilnica naj torej vedno svitlo gori ali pa naj se čisto ugasne.

François.

29. oktobra:

Kopac iz Radvanja.

Pri Slonu: dr. Razpet iz Idrije. — Polak iz Dunaja. — Bjer iz Kamnika. — Nardini iz Gorice. — Hlaky iz Istrie.

Pri Štorku: Volič iz Benetk. — Krieg iz Dunaja. — Wiederspik iz Norimberga. — Haiman, Kesler Herz iz Dunaja.

Dorško olje iz sale kitovih jeter,

iz Borgena na Norvegskem;

rumeno 1 steklenica 60 kr.;
nepremičljivo brez okusa in duha 1 steklenica 80 kr.;

sé železnim jodrom 1 steklenica 1 gold.

Da se ponarejevanju izogne vtisneno bode moje ime na vsakej steklenici.

(53—27) Gabriel Piccoli,

lekar, na dunajskej cesti v Ljubljani.

Premijiran 1. 1867 v Parisu!

Beli prsní sirup

G. A. W. Mayer-ja

v Vratislavu in na Dunaju.

Vsled e. kr. patenta od 7. decembra 1858, št. 130/645 z varovalno marko pred spačenjem in ponarejanjem zavarovan.

Izkuseno domače sredstvo.

Od več zdravniških avtoritet uže 20 let priporočan proti zastaranemu kašju, trajajočej hričavosti, zaslinjenju, krehanju, kataru, vnetju goitanca in dušnika, proti ostremu in kroničnemu prsnemu in pljučnemu kataru, krvavemu kašlu, bljuvanju krv in naduti.

Dobiva se edino pravi v lekarni W. Mayr-ja v Ljubljani. (339)

Dunajska borza 30. oktobra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	62 gld.	75 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	66.	75
1860 drž. posojilo	108	75
Akcije narodne banke	828	—

Naznanja se, da so

Ivan Baumgartnerjevi magacini

zopet odprti, in da se vsa sadžna in mōčna zaloga proti gotovi plači prodaja. (335—2)

Upravnštvo.

Kreditne akcije	149	30
London	123	10
Napol. . . .	9	85
C. k. cekini	5	85
Srebro	104	85

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni Revalessciere du Barry v Londonu.

30 let nje je nij bolezni, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri održenih i otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žlezni in mudi, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebičenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlatofili, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, imenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otčenost, diabet, trganje, shujanje, bledičeo in prebijanje; posebno se priporoča za dojence in je bolje, nego dejdinčno mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričevalnih zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneke, praga profesarja medicine na vsečilišči v Maribor, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Mr. Campella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinja Castle-stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastonj. Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo št. 73.670.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalessciere Du Barry v mnogih slučajih nagnadi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih a t. d. pri kamnu, pri prisadljivem a bolehnem draženju v scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenji v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnicini in sušenji v grlu (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalessciere je ozdravila večletne levernostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtje, dolne čutnice in vodenico. Prepridal sem se sam gledé zdravila, ter vas topio vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkusna tajnega sanitetnega svetovalec gosp.

Dr. Angelstein.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalessciere du Barry v mestu, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je nje bolehal 8 tednov za strašnim bolečinami vnetje jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalessciere du Barry po polnama zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Spričevalo št. 72.618.

La Roche sur Yon, 30. julija 1868.

Vaše Revalessciere ozdravila me je popolnem strašnih želodčnih in čutnicnih boleznj, katere so me deset let učile.

(Gospa) Armande Prevost, posestnica.

Revalessciere je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri održenih in otrocih prihrani 50krat več na čem, ko pri zdravilih.

V pichastih puščah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funt 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.

Revalessciere-Biscuiten v puščah in Revalessciere-Chocolaté v prahu 12 tas 1 gld. 50 kr., 24 tas 2 gld. 50 kr., 48 tas 4 gld. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gld.

Prodaje: Du Barry & Comp. na Duasja, Wallischgasse št. 8, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih; tudi raspoljiva dunajska hiša na vse kraje po poštnih ukušuah ali povzetih. V Ljubljani Ed. Mahr, J. Sloboda, lekar pri „zlatem orlu“, v Reki pri lekarju J. Prodamu, v Celovem pri lekarju Birnach erju, v Spiljetu pri lekarju Aljinoviću, v Trstu pri lekarju Jakobu Serravallo, pri drogeristu P. Rocca in J. Hirsch, v Zadru pri Androvicu. (45)

Bogata zaloga

kožuhastega in klobučinskega blaga,
napolnjena z najbolj modernimi in elegantnimi
kožuhui za gospode in gospé, s klobuki
za gospode in kapami,

najnovejše in najrazičnejše fasone za pozimski čas po najnižjih cenah, priporoča p. n. občinstvu
spoštovanjem udani

Franc Pröckl,
v Ljubljani, judovska ulica št. 5 nov.

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.